راهنمای کوتاه شبکههای عصبی پیچش

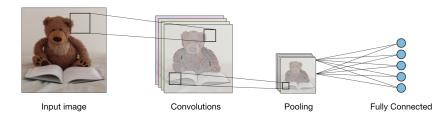
اقتین عمیدی و شعروین عمیدی

۱۵ شهریور ۱۳۹۸

ترجمه به فارسى توسط اليستر و احسان كرماني. بازبيني شده توسط عرفان نوري.

نمای کلی

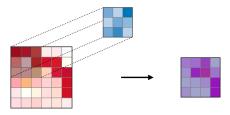
🗖 معماری یک ${
m CNN}$ سنتی – شبکههای عصبی مصنوعی پیچشی، که همچنین با عنوان ${
m CNN}$ شناخته می شوند، یک نوع خاص از شبکه های عصبی هستند که عموما از لایههای زیر تشکیل شدهاند :



لایمی کانولوشنی و لایمی ادغام میتوانند به نسبت ابرفراسنجهایی که در بخشهای بعدی بیان شدهاند تنظیم و تعدیل شوند.

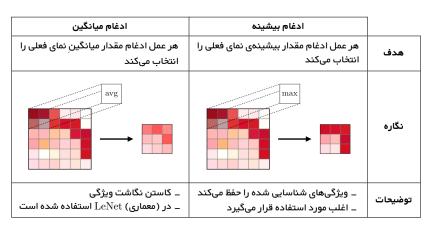
انواع لايهها

 \Box لایه کانولوشنی (CONV) – لایه کانولوشنی (CONV) از فیلترهایی استفاده میکند که عملیات کانولوشنی را در هنگام پویش ورودی I به نسبت ابعادش، اجرا میکند. ابرفراسنجهای آن شامل اندازه فیلتر F و گام S هستند. خروجی حاصل شده O نگاشت ویژگی یا نگاشت فعالسازی نامیده میشود.

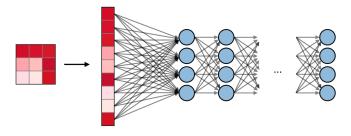


نکته : مرحله کانولوشنی همچنین میتواند به موارد یک بُعدی و سه بُعدی تعمیم داده شود.

🗖 لایه ادغام (POOL) – لایه ادغام (POOL) یک عمل نمونهکاهی است، که معمولا بعد از یک لایه کانولوشنی اعمال میشود، که تا حدی منجر به ناوردایی مکانی میشود. به طور خاص، ادغام بیشینه و میانگین انواع خاص ادغام هستند که به ترتیب مقدار بیشینه و میانگین گرفته میشود.



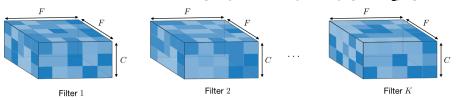
تماممتمیل (\mathbf{FC}) — لایمی تماممتصل (FC) بر روی یک ورودی مسطح به طوری که هر ورودی به تمامی نورونها متصل است، عمل میکند. در صورت وجود، لایمهای FC معمولا در انتهای معماریهای CNN یافت میشوند و میتوان آنها را برای بهینهسازی اهدافی مثل امتیازات کلاس به کار برد.



ابرفراسنجهاى فيلتر

لایه کانولوشنی شامل فیلترهایی است که دانستن مفهوم نهفته در فراسنجهای آن اهمیت دارد.

F imes F imes C اعمال شده بر روی یک ورودی حاوی C کانال، یک توده F imes F اعمال شده بر روی یک نگاشت ویژگی خروجی (که همچنین است که (عملیات) پیچشی بر روی یک ورودی به اندازه I imes I imes C تولید میکند و یک نگاشت ویژگی خروجی (که همچنین نگاشت فعال سازی نامیده می شود) به اندازه I imes O imes O imes O تولید میکند.



. نکته : اعمال K فیلتر به اندازهی F imes F ، منتج به یک نگاشت ویژگی خروجی به اندازه K میشود.

گام $(ext{stride})$ – در یک عملیات ادغام یا پیچشی، اندازه گام S به تعداد پیکسلهایی که پنجره بعد از هر عملیات جابهجا میشود، اشاره دارد.



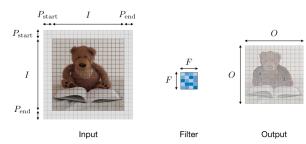
 \Box حاشیهی مىفر (zero-padding) — حاشیهی صفر به فرآیند افزودن P صفر به هر طرف از کرانههای ورودی اشاره دارد. این مقدار میتواند به طور دستی مشخص شود یا به طور خودکار به سه روش زیر تعیین گردد :

Full	Same	Valid	
$P_{ ext{start}} \in \llbracket 0, F - 1 rbracket$ $P_{ ext{end}} = F - 1$	$P_{\text{start}} = \left\lfloor \frac{S \lceil \frac{I}{S} \rceil - I + F - S}{2} \right\rfloor$ $P_{\text{end}} = \left\lceil \frac{S \lceil \frac{I}{S} \rceil - I + F - S}{2} \right\rceil$	P = 0	مقدار
			نگاره
ــ بالاترین حاشیه (اعمال میشود) به طوری که (عملیات) کانولوشنی انتهایی بر روی مرزهای ورودی اعمال میشود ــ فیلتر ورودی را به صورت پکپارچه 'میپیماید'	(اعمال) حاشیه به طوری که اندازه نگاشت ویژگی $\left\lceil \frac{I}{S} \right ceil$ بشد (محاسبه) اندازه خروجی به لحاظ ریاضیاتی آسان است $-$ همچنین حاشیهی 'نیمه' نامیده می شود	ـ فاقد حاشیه ـ اگر ابعاد مطابقت ندارد آخرین کانولوشنی را رها کن	هدف

تنظيم ابرفراسنجها

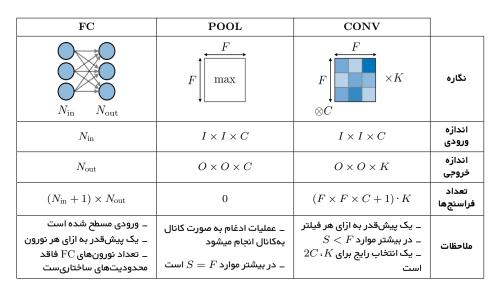
lacksquare سازشپذیری فراسنج در لایه کانولوشنی — با ذکر I به عنوان طول اندازه توده ورودی، F طول فیلتر، P میزان حاشیهی صفر، S گام، اندازه خروجی نگاشت ویژگی O در امتداد ابعاد خواهد بود :

$$O = \frac{I - F + P_{\text{start}} + P_{\text{end}}}{S} + 1$$



نکته : اغلب $P=P_{end} \triangleq P$ است، در این صورت $P_{start}+P_{end}$ را میتوان با 2P در فرمول بالا جایگزین کرد.

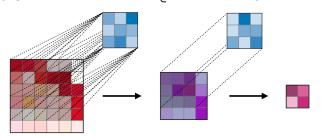
🗖 د<mark>رک پیچیدگی مدل</mark> – برای برآورد پیچیدگی مدل، اغلب تعیین تعداد فراسنجهایی که معماری آن میتواند داشته باشد، مفید است. در یک لایه مفروض شبکه پیچشی عصبی این امر به صورت زیر انجام میشود :



تاحیه تاثیر $(ext{receptive field})$ - ناحیه تاثیر در لایه k محدودهای از ورودی $R_k imes R_k$ است که هر پیکسل i-1م نگاشت ویژگی میتواند 'ببیند'. با ذکر i-1 به عنوان اندازه فیلتر لایه i-1 مقدار گام لایه i-1 و با این توافق که i-1 است، ناحیه تاثیر در لایه i-1 فرمول زیر محاسبه میشود :

$$R_k = 1 + \sum_{j=1}^k (F_j - 1) \prod_{i=0}^{j-1} S_i$$

. در مثال زیر داریم، $F_1=F_2=1$ و $S_1=S_2=1$ که منتج به $S_1=S_2=1$ می شود.



توابع فعالسازي پركاربرد

تابع یکسوساز خطی (Rectified Linear Unit) – تابع یکسوساز خطی (ReLU) بیک تابع فعال سازی 0 است که بر روی تابع فعال می شود. هدف آن ارائه (رفتار) غیرخطی به شبکه است. انواع آن در جدول زیر به صورت خلاصه آمدهاند .

ELU	Leaky ReLU	ReLU
$g(z) = \max(\alpha(e^z - 1), z)$ $\alpha \ll 1$ ψ	$g(z) = \max(\epsilon z, z)$ $\epsilon \ll 1$ Ļ	$g(z) = \max(0,z)$
	0 1	0 1
در تمامی نقاط مشتقپذیر است	مسئله افول ReLU برای مقادیر منفی را مهار میکند	پیچیدگیهای غیر خطی که از دیدگاه زیستی قابل تفسیر هستند

🗖 بیشینهی هموار (softmax) – مرحله بیشینهی هموار را میتوان به عنوان یک تابع لجستیکی تعمیم داده شده که یک بردار را از ورودی میگیرد و یک بردار خروجی احتمال $p\in\mathbb{R}^n$ ، بهواسطهی تابع بیشینهی هموار در انتهای معماری، تولید $x\in\mathbb{R}^n$ مىكند. اين تابع بەصورت زير تعريف مىشود :

شناسایی شیء

🗖 انواع مدل – سه نوع اصلی از الگوریتمهای بازشناسایی وجود دارد، که ماهیت آنچهکه شناسایی شده متفاوت است. این الگوریتمها در جدول زیر توضیح داده شدهاند :

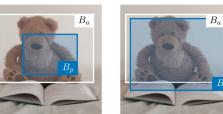
شناسایی	دستەبندى با موقعيتيابى	دستەبندى تصوير
Toddy bear Book	Teddy bear	Teddy bear
_ چندین شیء در یک عکس	_ یک شیء را در یک عکس	یک عکس را دستهبندی
را شناسایی میکند	شناسایی میکند	مىكند
_ احتمال اشياء و موقعيت	_ احتمال یک شیء و موقعیت	احتمال شیء را پیشبینی
آنها را پیشبینی میکند	آن را پیشبینی میکند	مىكند
R-CNN (YOLO	R-CNN ساده شده، YOLO	CNN سنتى

🗖 شناسایی (detection) – در مضمون شناسایی شیء، روشهای مختلفی بسته به اینکه آیا فقط میخواهیم موقعیت قرارگیری 🔹 گام اول : کادر با بالاترین احتمال پیش بینی را انتخاب کن شیء را پیدا کنیم یا شکل پیچیده تری در تصویر را شناسایی کنیم، استفاده میشوند. دو مورد از اصلی ترین آنها در جدول زیر بهصورت خلاصه آورده شدهاند :

شناسایی نقاط (برجسته)	پیشبینی کادر محصورکننده	
_ یک شکل یا مشخصات یک شی، (مثل چشمها) را شناسایی میکند _ موشکافانهتر	بخشی از تصویر که شیء در آن قرار گرفته را شناسایی میکند	
$ \begin{array}{cccc} (l_{1x},l_{1y}) & (l_{2x},l_{2y}) \\ (l_{4x},l_{4y}) & (l_{7x},l_{7y}) \\ (l_{5x},l_{5y}) & (l_{3x},l_{3y}) & (l_{8x},l_{8y}) \\ (l_{6x},l_{6y}) & (l_{9x},l_{9y}) \end{array} $	b_h (b_x,b_y) b_w	
$(l_{1x},l_{1y}),,(l_{nx},l_{ny})$ نقاط مرجع	b_h مرکزِ کادر (b_x,b_y) ، ارتفاع b_w و عرض	

🗖 نسبت همپوشانی اشتراک به اجتماع (Intersection over Union) – نسبت همپوشانی اشتراک به اجتماع، همچنین به عنوان $_{
m IoU}$ شناخته میشود، تابعی آست که میران موقعیت دقیق کادر محصورکننده $_{B_p}$ نسبت به کادر محصورکننده ر : را میسنجد. این تابع بهصورت زیر تعریف میشود $\,B_a\,$

$$IoU(B_p, B_a) = \frac{B_p \cap B_a}{B_p \cup B_a}$$



 $IoU(B_p, B_a) = 0.5$



 $IoU(B_p, B_a) = 0.1$

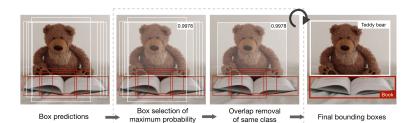
نکته : همواره داریم $IoU \in [0,1]$. به صورت قرارداد، یک کادر محصورکننده B_p را میتوان نسبتا خوب در نظر گرفت اگر باشد. $IoU(B_n, B_a) \geqslant 0.5$

🗖 کادرهای محوری (anchor boxes) — کادر بندی محوری روشی است که برای پیشبینی کادرهای محصورکننده همپوشان استفاده میشود. ّدر عمل، شبکه این اجازه را دارد که بیش ّاز یک کادر بهصورت همزمان پیشبینی کّند جاییکه هر پیشبینی کادر مقید به داشتن یک مجموعه خصوصیات هندسی مفروض است. به عنوان مثال، اولین پیش بینی میتواند یک کادر مستطیلی با قالب خاص باشد حال آنکه کادر دوم، یک کادر مستطیلی محوری با قالب هندسی متفاوتی خواهد بود.

🗖 فروداشت غیربیشینه، حذف کادرهای محصورکننده (non-max suppression) – هدف روش فروداشت غیربیشینه، حذف کادرهای محصورکننده همپوشان تکراری دسته یکسان با انتخاب معرفترینها است. بعد از حذف همه کادرهایی که احتمال پیشبینی پایینتر از ۶٫۶ دارند، مراحل زیر با وجود آنکه کادرهایی باقی میمانند، تکرار میشوند :

 $IoU(B_p, B_a) = 0.9$

و کام دوم : هر کادری که $IoU \geqslant 0.5$ نسبت به کادر پیشین دارد را رها کن $IoU \geqslant 0.5$



تایید چهره و بازشناسایی

🗖 انواع مدل – دو نوع اصلی از مدل در جدول زیر بهصورت خلاصه آورده شدهاند :

تاييد چهره

ورد مورد نظر است؟ - این فرد یکی از K فرد پایگاه داده است؟ - جستجوی یکبهچند - Query - Query

بازشناسایی چهره

⊡ You Only Look Once, YOLO) یک الگوریتم شناسایی شیء است که میکنید» (You Only Look Once, YOLO) یک الگوریتم شناسایی شیء است که مراحل زیر را اجرا میکند :

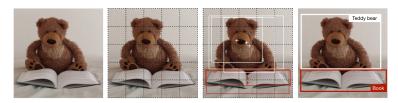
- قسیم کن G imes G تقسیم کن ورودی را به یک مشبک G imes G
- . گام دوم : برای هر سلول مشبک، یک CNN که y را به شکل زیر پیشبینی میکند، اجرا کن :

$$y = \left[\underbrace{p_c, b_x, b_y, b_h, b_w, c_1, c_2, \dots, c_p}_{\text{repeated } k \text{ times}}, \dots\right]^T \in \mathbb{R}^{G \times G \times k \times (5+p)}$$

که p_c احتمال شناسایی یک شیء است، b_x, b_y, b_h, b_w اندازههای نسبی کا در معیطی شناسایی شده است، c_1, \ldots, c_p نمایش «تکفعال» یک دسته از p دسته که تشخیص داده شده است، و p تعداد کادرهای محوری است.

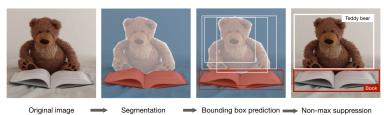
• گام سوم : الگوریتم فروداشت غیربیشینه را برای حذف هر کادر محصورکننده همپوشان تکراری بالقوه، اجرا کن.

 \longrightarrow Division in $G \times G$ grid \longrightarrow Bounding box prediction \longrightarrow Non-max suppression



نکته : زمانیکه $p_c=0$ است، شبکه هیچ شیئی را شناسایی نمیکند. در چنین حالتی، پیش،بینیهای متناظر $b_x,...,c_p$ بایستی نادیده گرفته شوند.

یک Region with Convolutional Neural Networks, R-CNN) ماحیه با شبکههای عصبی پیچشی (Region with Convolutional Neural Networks, R-CNN) الگوریتم شناسایی شیء است که ابتدا تصویر را برای یافتن کادرهای محصورکننده مربوط بالقوه قطعهبندی میکند و سپس الگوریتم شناسایی را برای یافتن محتمل ترین اشیاء در این کادرهای محصور کننده اجرا میکند.

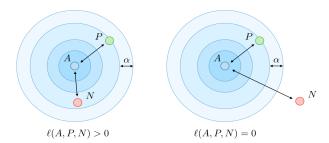


□ یادگیری یکبارهای (One Shot Learning) — یادگیری یکبارهای یک الگوریتم تایید چهره است که از یک مجموعه آموزشی محدود برای یادگیری یک تابع مشابهت که میزان اختلاف دو تصویر مفروض را تعیین میکند، بهره میبرد. تابع مشابهت اعمال شده بر روی دو تصویر اغلب با نماد (image 1, image 2) نمایش داده می شود.

برای Siamese مدف شبکهی Siamese یادگیری طریقه رمزنگاری تصاویر و سپس تعیین اختلاف دو تصویر است. برای Sن تصویر مفروض ورودی $x^{(i)}$ ، خروجی رمزنگاری شده اغلب با نماد $f(x^{(i)})$ نمایش داده میشود.

طای سهگانه (triplet loss) – خطای سهگانه ℓ یک تابع خطا است که بر روی بازنمایی تعبیهی سهگانهی تصاویر ℓ محور (triplet loss) و مثبت به دسته یکسانی (positive) مثبت (positive) و ℓ منبق (negative) محاسبه میشود. نمونههای محور (anchor) و مثبت به دسته یکسانی تعلق دارند، حال آنکه نمونه منفی به دسته دیگری تعلق دارد. با نامیدن ℓ (به عنوان) فراسنج حاشیه، این خطا به صورت زیر تعریف میشود :

$$\ell(A,P,N) = \max (d(A,P) - d(A,N) + \alpha,0)$$



انتقال سبک عصبی

. انگیزه – هدف انتقال سبک عصبی تولید یک تصویر G بر مبنای یک محتوای مفروض C و سبک مفروض S است.



Content CStyle S

 $n_H imes n_w imes n_c$ عال سازی (activation در یک لایه مفروض l، فعال سازی با $a^{[l]}$ نمایش داده میشود و به ابعاد -

تابع هزینهی محتوا ($I_{
m content}$) تابع هزینهی محتوا $I_{
m content}$ ($I_{
m content}$ ($I_{
m content}$) تابع هزینهی محتوا : تولیدَشده G از تصویر اصلی C استفاده میشود. این تابع به صورت زیر تعریف میشود تولید

$$J_{\text{content}}(C,G) = \frac{1}{2}||a^{[l](C)} - a^{[l](G)}||^2$$

است که هر کدام از ($\operatorname{style\ matrix})$ ماتریس سبک $G^{[l]}$ یک لایه مفروض l، یک ماتریس گزم (Gram) است که هر کدام از Gعناصر $G^{[l]}_{i_1i_2}$ میزان همبستگی کانالهای p و p را میسنجند. این ماتریس نسبت به فعالسازیهای $a^{[l]}$ بهصورت زیر محاسبه

$$G_{kk'}^{[l]} = \sum_{i=1}^{n_H^{[l]}} \sum_{j=1}^{n_w^{[l]}} a_{ijk}^{[l]} a_{ijk'}^{[l]}$$

. نکته : ماتریس سبک برای تصویر سبک و تصویر تولید شده، به ترتیب با $G^{[l](G)}$ و تصویر سبک و تصویر تولید شده، به ترتیب با

تابع هزینهی سبک $(ext{style cost function})$ – تابع هزینهی سبک (S,G) برای تعیین میزان اختلاف تصویر تولیدشده (S,G): و سبک S استفاده میشود. این تابع به صورت زیر تعریف میشود G

$$J_{\text{style}}^{[l]}(S,G) = \frac{1}{(2n_H n_w n_c)^2} ||G^{[l](S)} - G^{[l](G)}||_F^2 = \frac{1}{(2n_H n_w n_c)^2} \sum_{k,k'=1}^{n_c} \left(G_{kk'}^{[l](S)} - G_{kk'}^{[l](G)} \right)^2$$

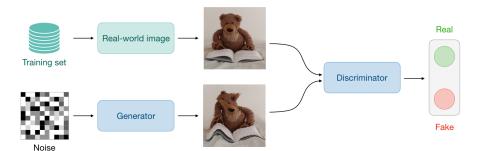
🗖 تابع هزینهی کل — تابع هزینهی کل به صورت ترکیبی از توابع هزینهی سبک و محتوا تعریف شده است که با فراسنجهای ، به شکل زیر وزندار شده است lpha,eta

$$J(G) = \alpha J_{\text{content}}(C,G) + \beta J_{\text{style}}(S,G)$$

نکته : مقدار بیشتر lpha محل را به توجه بیشتر به معتوا وا میدارد حال آنکه مقدار بیشتر eta محل را به توجه بیشتر به سبک وا

معماریهایی که از ترفندهای محاسباتی استفاده میکنند

🗖 شبکهی همآورد مولد، همچنین با نام GAN شناخته 🗖 شبکهی همآورد مولد، همچنین با نام GAN شناخته میشوند، ترکیبی از یک مدل مولد و تمیردهنده هستند، جاییکه مدل مولد هدفش تولید واقعی ترین خروجی است که به (مدل) تميزدُهنده تغذيه مي شود و اين (مدل) هدفش تفكيک بين تصوير توليدشده و واقعي است.



نکته : موارد استفاده متنوعGAN ها شامل تبدیل متن به تصویر، تولید موسیقی و تلفیقی از آنهاست.

🗖 ResNet – معماری شبکهی پسماند (همچنین با عنوان ResNet شناخته میشود) از بلاکهای پسماند با تعداد لایههای زیاد به منظور کاهش خطای آموزش استفاده میکند. بلاک پسماند معادلهای با خصوصیات زیر دارد :

$$a^{[l+2]} = g(a^{[l]} + z^{[l+2]})$$

🗖 شبکهی Inception – این معماری از ماژولهای inception استفاده میکند و هدفش فرصت دادن به (عملیات) کانولوشنی مختلف برای افزایش کارایی از طریق تنوع,بخشی ویژگیها است. به طور خاص، این معماری از ترفند کانولوشنی 1 imes 1 برای محدود سازی بار محاسباتی استفاده میکند.